

23.10.2010 г. Статията ДА СИ СПОМНИМ

23.10.2010 г. Статията ДА СИ СПОМНИМ е изпратена до медиите, заедно с поканата за отбелязване на една година от поставянето в с. Дропла, община Балчик на паметна плоча на жертвите на румънските репресии през 1916-1918 г.

ДА СИ СПОМНИМ

Мария Добрева, фондация „Вигория“

Да си спомним за дедите и почитаме паметта на починали наши близки е един от основните ритуали в християнската религия и социалните общности. В църковния календар са посочени няколко дати, наречени Задушници, и се прави помен за душите на починалите. Но Добруджа има едно много специално задължение – да не забравя спомена за многобройните невинни жертви на румънските репресии през 1916-1918 г., отвлечени и подложени при много тежки условия за преживяване в концлагерите на румънска Молдова по време на Първата световна война. До преди промените през 1989 г., тези събития бяха дълго време премълчавани по политически конюнктуре. Но един толкова разтърсващ исторически факт не може да бъде заличен. Всеки добруджанец и гражданин на България трябва да знае за този исторически феномен, наречен „откараните“, защото да познаваме и помним историята си е наше право и задължение. Националната идентичност и самосъзнание на народите са важни фактори в облика на многонационална и обединена Европа. Към общите принципи, въз основа на които се развиват страните членки на Европейския съюз, е и принципа на зачитане на историческите факти, за да могат те правилно да се осмислят от позицията на мирно съвместно съществуване на народите и да се търсят цивилизовани пътища за съвременно креативно развитие във всички сфери на човешкото общество. Какъв силен урок по история е това, което се случи в Полша на 1 септември 2019 г., при отбелязване на 80-годишнината от началото на Втората световна война.

Германският президент поиска прошка от полския народ за най-кръвавия конфликт в човешката история, по време на церемонията в полския град Велюн, където паднаха първите бомби след началото на Втората световна война преди 80 години. „Прекланям глава пред жертвите от атаките над Велюн. Прекланям глава пред полските жертви на германската тирания. Искам прошка“, каза Щайнмайхер на полски и на немски език по време на церемонията.

Полският държавен глава посочи, че войната е започнала с военно престъпление – нарочно са били бомбардирани мирни граждани, в град без армия и военни обекти. „Кой е могъл за предположи, че това ще бъде направено от цивилизован народ, един от най-старите в Европа?“ , каза Анджеј Дуда. Той подчерта, че мрачната история трябва да се помни, за да не се повтаря никога /в-к СЕГА, 1.09.2019 /

<https://www.segabg.com/hot/germanskiyat-prezident-poiska-proshka-polskiya-narod-zaradi-vtorata-svetovna-voyna>

Изминаха повече от сто години от онзи страшен август на 1916 година, когато под прикритието на бушуващата в Европа Първа световна война, нашата съседка, Кралство Румъния, извършва един абсолютно непредвидим акт на масово насилие към мирно население. Първоначално е ставало въпрос да се превози жито за продан по нареждане на румънските власти. Въпреки, че се е носел слухът за война между България и Румъния във връзка с връщането на Южна Добруджа, мирното население не е очаквало и в най-крайните си представи, че ще стане разменна монета в предстоящите събития по такъв жесток и масов начин. За съжаление хаосът на войната служи като прикритие и се случва една непредвидима трагедия. Един съседен християнски народ, с който българите са съжителствали мирно, проявява не само апетити към български територии (1913г.), не само окупира Южна Добруджа (до август 1916 г.), но и посяга на мирно население от този район, което е ограбвано и третирано в концлагерите чрез изнурителен труд, глад, болести, грубо отношение (1916-1918 г.). Попадналите в графата „откараните“ около 40 000 добруджанци –

мъже, жени, деца и старци от български, турски и друг произход, са подложени на невероятни изпитания.

Признателните поколения изразиха, своята почит към жертвите на румънските репресии през 1916-1918 г. с откриването на 19 мемориални знака в Южна Добруджа от 2001 до 2018 г. Паметниците и паметните плочи са израз на будната съвест на поколенията, че никой не е забравен и нищо няма да бъде забравено (<https://otkaranite.bg>). Трактовката на събитията, касаещи „откараните“, трябва да се преработи както от страна на жертвите, така и от страна на виновните, в духа на съвременните тенденции в обединена Европа – не „забравяйки“, а „осмисляйки“ и вървейки по пътя на мирното съвместно съществуване.

Още в края на 20. век бе предречено, че 21. век ще бъде век на комуникациите и толерантността. На 1 септември 2019 г. светът бе свидетел на една ярка проява на толерантността. „Искам прошка“, каза германският президент по време на церемонията в полския град Велюн при отбелязване 80-годишнината от началото на Втората световна война. Това бе израз на историческа мъдрост, защото трагичните факти не могат да бъдат изтрети, но могат да бъдат преосмислени, за да не се повтарят никога.

На 8 ноември 2019 г. от 11.00 ч. в с. Дропла, общ. Балчик, ще бъде отбелязана една година от откриването на паметна плоча с 89 имена на жертви на румънските репресии през 1916-1918 г. Да почетем тяхната памет с присъствие.